

DNEVI POEZIJE
IN VINA

© BELETRINA, 2020. VSE PRAVICE PRIDRŽANE.

Brez predhodnega pisnega dovoljenja Beletrine je prepovedano reproduciranje, distribuiranje, dajanje v najem, javna priobčitev, predelava ali druga uporaba tega avtorskega dela ali njegovih delov v kakršnemkoli obsegu ali postopku, vključno s fotokopiranjem, tiskanjem, javnim interaktivnim dostopom ali shranitvijo v elektronski obliki.

Prva ustanoviteljica Študentske založbe,
predhodnice zavoda Beletrina,
je Študentska organizacija Univerze v Ljubljani.

Vse informacije o knjigah Beletrine dobite na spletnem naslovu:

WWW.BELETRINA.SI

CIP - Kataložni zapis o publikaciji
Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

Volha Hapeyeva SVOJE OBLEKE SI KUPUJEM SAMA

Prevod
Veronika Sorokin

Izvršna urednica
Živa Borak

Lektura
Borut Omerzel

Prelom
Jana Kuharič

Tehnični urednik
Marko Hercog

Izdajatelj
Beletrina
Kersnikova 4, 1000 Ljubljana
www.beletrina.si

Za založbo
Mitja Čander

Elektronska izdaja

Ljubljana 2020

Volha Hapeyeva
SVOJE OBLEKE SI
KUPUJEM SAMA

v slovenski jezik prevedla Veronika Sorokin

***

спраўджваю фіялку
ці супадае ейны колер
з колерам бэзу што квітнеў калісь ля майго дома
даведнік усё ўскладняе
дадаючы лаванду і фуксію
у гэтай кветкавай разнастайнасці
перакладаю твой верш

усё што адбываецца з намі – словы
усё чым мы ёсць адна для адной – вершы

і калі я пішу гэты радок мой лятак выпускае шасі
а ты пайшла на шпацыр у парк
і ў нашых пакоях сталы з разгорнутымі нататнікамі
памаранчавым і чорным
у прадчуванні нас, нашых целаў і колерных
каардынатаў

***

gledam vijolico
ali se njena barva ujema
z barvo španskega bezga ki je nekoč cvetel ob moji
hiši
priročnik za povrh vse zaplete
doda še sivko in fuksijo
cvetoči raznovrstnosti
prevajam tvojo pesem

vse kar odhaja z nami so besede
vse kar smo drug za drugega so pesmi

ko pišem to kitico moje letalo spušča kolesa
ti pa si se šla sprehat v park
v najinih sobah sta dva odrasla z razprtima
beležnicama
oranžno in črno
v slutnji naju, najinih teles in barvnih koordinat

***

checking violet
whether it's the same colour
as the lilac that once flourished at my house
the dictionary complicates things
adding lavender and fuchsia
to the flowers in this room
as I translate your poem

everything that happens to us is words
everything we are for each other is poems

and as I write this line
my plane is descending
the landing gear unfolding
while you are walking in the park

in our separate rooms there are tables
with open notebooks
an orange one and a black one,
waiting for us, our bodies
and colours named by their numbers

сумных і сухіх
як размовы пасля таго як ты аднойчы сказала што
сябрам мне быць не хочаш

otožnih in suhih
kot po pogovoru ko si nekoč dejala
da ne želiš biti moja prijateljica

dull formal and accurate
like our conversations after you said
you didn't want to be friends

***

аднойчы я сустрэла мужчыну
які думаў што ён торт
не ўдакладняла які – вясельны ці на паўналецце
але вера яго была такой моцнай
што я паддалася
і стала хацець яго
мець на сваёй талерцы жыцця
і ўсё да таго і ішло
адстаяла чаргу ў месяц
прапускаючы наперад дзяцей і інвалідаў не
вядомых мне войнаў
і калі час дайшоў да мяне
аказалася застаўся апошні кавалак
і мужчына-торт аб'явіў
я адзін а вас шмат
не дамся нікому

***

nekoč sem srečala moškega
ki je mislil da je torta
težko bi opisala – tako svatovski kot ob polnoletnosti
njegova vera je bila tako močna
da sem se vdala
in si ga zaželela
na krožniku svojega življenja
in vse do takrat je tudi šlo
odstopala sem vrsto cel mesec
spuščala naprej fante in invalide neznane iz vojne
a ko je prišel moj čas
se je izkazalo da je ostal še zadnji kos
in moški – torta je razglasil
jaz sem edini vas pa je veliko
nikomur se ne dam

***

I once met a man
who thought he was a cake
I didn't identify what type – wedding or birthday
his faith was so strong
that I succumbed
and began to want him
on my plate
but life moved in my way

I queued for a month
letting children and invalids
of unknown wars
ahead of me in the line
when it was my turn
there was only one piece left
and the man-cake announced
to anyone who was listening
I am one
and you are many
I will not be given to anyone

захапляйцеся маёй прыгажосцю
на адлегласці недасяжнай
я апомнілася
і ўзгадала што не аматарка тортаў

naj vas prevzame moja lepota
na nedosežni razdalji
zavedla sem se
in sprevidela da nisem ljubiteljica tort

watch me and admire my beauty
the unattainable distance

I recovered myself
realised I'm not a cake lover anyway

Translated by Kim Moore

***

ён набыў ёй сукенку
як развітальны дарунак
на свой дзень нараджэння

ці носіць яе цяпер
цікава

свае сукенкі я набываю сама
падарункі мне – дзіўная практыка
асабліва калі ад мужчын

можа праз леві-страса?
так доўга была падарункам сама

даваць і прымаць
і прымаючы аддаваць
сімвалічная пустата
вяжа нас

замест мужчын і жанчын
мы абменьваемся гісторыямі пра іх

***

kupil ji je obleko
kot poslovilno darilo
za svoj rojstni dan

naj jo zdaj nosim
jo zanima

svoje obleke si kupujem sama
darila so zame čudna praksa
še zlasti če so od moških

morda po lévi-straussu?
tako dolgo sem bila darilo sama

dajati in prejemati
prejemajoč izročati
simbolična praznota
med nami

namesto moških in žensk
si izmenjujemo zgodbe o njih

***

he bought her a dress
as a farewell present
on his birthday

whether she still wears it
I wonder

my own dresses I buy myself
gifts are a strange practice, I think
particularly those from men

perhaps because of Lévi-Strauss?
I was a present myself for so long

giving and receiving
and receiving so as to give away
a symbolic void
binding us

in place of men and women
we exchange their stories

у надзеі
зробіцца хаця б далёкімі
сваякамі

v upanju
da jih napravimo vsaj za daljne
sorodnike

with the hope
of becoming – at least – distant
relatives

Translated by Annie Rutherford

чорная яблыня

раніца пачынаецца з перакладу імёнаў
людзей
якіх расшукваюць паліцыя, родныя, нейкія службы

у суседняй краіне вайна
але як заўсёды тэрміналогія ў кожнага боку свая

усё што я ведаю пра гэтых людзей – дата іх
нараджэння
і з ліста ў ліст якія перакладаю цягнецца невядомасць
як калі трэба трываць і не ведаеш колькі яшчэ
і раптам
месцазнаходжанне асоб устаноўленае
а потым
дадатак – даведка аб апазнанні цела
і невядомасць з бязважкай, з туману робіцца чорнай
яблыняй

столькіх я пахавала ў сваіх перакладах
стаяла каля маці і бацькі, каля мужа і каля каханай

črna jablana

jutro se začne s prevodom imen
ljudi
ki jih iščejo policija, domači, nekakšne službe

v sosednji državi je vojna
a kot vedno je terminologija na vsaki strani drugačna

vse kar vem o teh ljudeh so datumi rojstev
z lista na list ki ga prevajam veje negotovost
kot če si prisiljen trpeti pa ne veš koliko časa še
iznenada
so prebivališča oseb ugotovljena
nato pa
dodatek – obvestilo o identifikaciji trupla
negotovost z nepomembnim, iz megle nastane črna
jablana

toliko sem jih že zagrebla v svojih prevodih
stala pri mami in starših, pri možu in najdražji

black apple tree

the morning starts with the translation of names
of people
wanted by the police, by relatives, by the government
in the neighbouring country there is a war
but as always, each side has its own terminology
all I know about these people
is their date of birth

I translate from letter to letter
and the uncertainty stretches
uncertainty is waiting without knowing the end
like being patient without knowing how long you
must be patient for
sometimes people are found
death certificates arrive by email
a body is identified
out of weightlessness, out of fog
uncertainty turns into a black apple tree

I have buried so many with my translations
faced the mother and father, the husband and
beloved

сыходзіла каб праз дзень пагрукацца ў іншыя дзверы
і глядзець як на тварах з'яўляецца зморшчына нявер'я
і гневу

апазнаныя целы і неапазнаныя душы
допіс аб смерці – як правільна перакласці?

і вось я ў турэмнай каморцы пішу ліст
і вось у траншэі расчытваю почырк

перадайце цёплых шкарпэтак і шахматы
ваш сын, 2017

я спусціўся на дно,
смерць – дык смерць,
але каб хоць з невялікай славай памерці
1942

а я думаю, хто гэта слава
што яна робіць з сэрцам
надае сэнсу той бессэнсоўнасці што вакол
быццам усё было не дарма

hodila čez dan trkat na tuja vrata
in gledala kako se na obrazih rišejo gube nejevere
in jeze

istovetnost telesa in neistovetnost duše
smrtovnica – kako se pravilno prevede?

in tako v zaporniški celici popisujem list
in tako v jarku preučujem pisavo

pošljite tople nogavice in šah
vaš sin, 2017

spustil sem se na dno,
smrt je smrt,
a ko bi vsaj z malček slave umrli
1942

sprašujem se, kaj ta slava
počne s srcem
pridaja smisel tej nesmiselnosti
kot da vse bi ne bilo zastonj

left the next day to knock on someone else's door
saw disbelief and anger appear on their faces
what is the right translation for a record of death?

And here I am in the prison cell writing a letter
And here I am in the trenches trying to understand
your writing

*please send warm socks and my chess set
Your son, 2017*

*I went down to the bottom
if death is death
if I am to die
at least let me die with glory
1942*

And I think, what is this glory
what does it do to your heart
does it give sense to the senselessness
so all is not in vain

мужайцеся і суцяшайце сябе думкай
што справа за якую змагаўся ваш муж
– справа вызвалення радзімы
1945

лепш было б каб нас зусім забіла
анеж от так пакутаваць
Олена, Камянец-Падольскі, 1941

пісаць ліст і спадзявацца на ўзнагароду
пісаць ліст і хвалявацца ці дайшлі грошы
пісаць ліст і не ведаць што ён апошні
або пісаць і ведаць

дзякуй Зіначцы за фотакарткі, праўда адно мне не
падабаецца,
тое, што яна пафарбавала вусны, да таго ж нехайна
1941, Кіеў

каляды прайшлі ў траншэі,
але ў мяне быў кавалак пудыngu

bodite pogumni in se bodrite z mislijo
da je stvar za katero se je boril vaš mož
vprašanje osvobajanja domovine
1945

bolje bi bilo če bi nas vse potolkla
kot pa da tako trpimo
Olena, Kamenec – Podolski, 1941

pisati pismo in upati na nagrado
pisati pismo in si beliti glavo ali je prišel denar
pisati pismo ne da bi vedeli da je zadnje
ali pa pisati in vedeti
hvala Zinaida za fotografije, vendar ena se mi ne
dopade
tista, na kateri si je našminkala ustnice, da je tako
nemarna
1941, Kijev

kolednice so izginile v jarku
toda imel sem še delček pudinga

*be of good cheer and comfort yourself
with the thought that the cause
for which your husband fought
is the cause of liberation of the Motherland
1945*

*It would be better to be killed
than to suffer like this
Olena, Kamianec-Poldesck, 1941
To write a letter and hope for a reward
To write a letter and worry whether the money
reached them
To write a letter not knowing if it's the last
Or to write and know that it is*

*Thank Zinachka for the photo-card,
though one thing I don't like is
that she put on lipstick
so carelessly
1941, Kwiv*

*I spent my X-mas holiday in the trenches,
I had a piece of pudding*

таму я не мушу бурчаць
1914, Эдвард

цяжка быць жанчынай адной у палку,
спім у агульнай зямлянцы,
сушымся ля адной печкі.
нагавіцы і боты не па памеры
Марыя, 1945

трываць як усе
выкладвацца нават болей
думаць, што ты герой як і кожны
а потым маўчаць што была там, хаваць медалі
бо ніхто не падыдзе да ваеннай дзяўчыны
“ведаем як тыя медалі ты заслужыла”

і тое, што ёй адрэзалі ногі,
і тое, што боль трывала нясцерпны
і што не баялася адмаўляць камандзіру

не лічыцца

zato mi ni treba tuliti
1914, Edvard

težko je biti ženska sama pri palici
spim v skupni zemljanki
sušim se pri edini peči.
hlače in škornji niso po meri
Marija, 1945

trpeti kot vsi
vstati navkljub bolečinam
misliti, da si junak kot vsak
potem pa molčati da si bila tam, skriti medalje
kajti nihče ne bo stopil k dekletu iz vojne
»vem da si zaslužiš medaljo«

in to, da so ji odrezali noge,
in to, da je trpela neznosno bolečino
in se ni bala ugovarjati poveljniku

ne računaj

*so I mustn't grumble
1914, Edward*

*hard to be a woman alone in the regiment,
we all sleep in the same dugout,
dry our clothes by one stove
pants and boots are oversized
Maria, 1945*

to suffer along with the men
to have to work even harder than them
and to know you're a hero like them
and then back home to keep silent
about what happened there
to hide your medals
nobody wants to speak to a woman who was a
soldier
they say we know how you got those medals
and though her legs were cut off
and though she endured unbearable pain
she was not afraid to refuse the commander
when he asked
but none of this matters

і я думаю, а што лічыцца

спаць з маладымі медсёстрамі?
абрухаціць баявога таварыша?
або гвалціць дачку ворага?

ордэн табе не дадуць
калі сумняешся ці варта страляць
калі спачуваеш і сваім і чужым
калі топіш сваё дзіця каб выратаваць астатніх
калі клапоцішся пра чужога мужа
калі вешаешся на яблыні чорнай

у імя маці дачкі і святой душы

pomislim, kaj pa če računaš
spati z mladimi medicinskimi sestrami?
napasti vojnega tovariša?
ali posiliti sovražnikovo hčer?

odlikovanja ti ne bodo dali
če dvomiš ali se splača streljati
če sočustvuješ tako s svojimi kot z drugimi
če utopiš svojega otroka da rešiš druge
če misliš na drugega možkega
če se obesiš na jablani črni

v imenu mame hčerke in svete duše

and I wonder what does matter
whether you sleep with young nurses
or make fellow-soldiers pregnant
or rape the daughter of your enemy
whether you hesitate before you shoot
whether you are compassionate to us and them
whether you let your own child drown so others
    can be saved
whether you take care of someone else's husband
whether you hang yourself in the black apple tree

in the name of the mother, the daughter and her
    holy spirit

Translated by Kim Moore

***

пі дзетанька пі

піжма
шалфей
канюшына
лаўровае лісце
багун

пі дзетанька пі

малако з ёдам
касторку з апельсінавым сокам
не чуеш?
аглухла ад хіны?

не ты першая не ты апошняя
як ва ўсіх
так проста так гідка

дзякуй, мая харошая, за адказ на незададзенае
пытанне

***

pij dete pij

beli vratič
žajbelj
deteljo
lovorove liste
močvirski rožmarin

pij dete pij

mleko s črno smolo
ricinusovo olje s pomarančnim sokom
ne slišiš?
si oglušela od boginje hine?

ne boš ne prva ne zadnja
kot za vse
je to naravnost odvratno

hvala, lepota moja, za odgovor na nezastavljeno
vprašanje

***

drink, my girl, drink

cow bitter
sage
clover
bay leaf
wild rosemary

drink, my girl, drink

milk and iodine
castor oil and orange juice
can't you hear?
did the quinine make you deaf?
you aren't the first, won't be the last

thank you, dearest, for answering the unasked
question

выпрабаванне горшае за раненне
магло скалечыць жыццё
заняла грошай, рэчаў узяла што пакаштоўней
і паехала шукаць добрага дзядзю ці цёцю

пі дзетанька пі

не падумайце што вар’ятка проста выбару ў мяне няма
доктар у горадзе
ехаць туды няма грошай і малога няма з кім пакінуць
муж на працы заўсёды
і яшчэ крэдыты

пі дзетанька пі

асудзіць можа кожны
калі ж сама на мяжы стаіш
разумееш іншых
я не хацела але ўсе былі супраць
думала што палюблю
але не – кожны дзень слёзы

za utrpele bridkosti za medaljo za ranjence
lahko bi ti pokvečila življenje
zaslužila si denar, nabrala veliko dragocenosti
in odšla iskat dobrega strica in teto

pij dete pij

ne domišljajte si da blaznica preprosto nima izbire
doktor je v mestu
ne more tja brez denarja in otročiča nima kje pustiti
mož ves čas dela
pa še krediti

pij dete pij

obsoja lahko vsak
tudi ti stojiš na črti
razumeš druge
nisem hotela vendar vsi so bili proti
mislila sem da bom vzljubila
a nisem – vsak dan so drle solze

being tested like this is worse than being injured
it could mutilate my life
I borrowed money, took some jewellery
went to look for a friendly Jane to help

drink, my girl, drink

don't think I'm crazy, I had no choice
the doctor's in the town
there's no money to go and no one to stay with the
little one
my husband's always working
and then there's the loans

drink, my girl, drink

anyone can judge
but when you're standing on the edge yourself
you understand
I didn't want it but they wouldn't let me do it
I thought I'd learn to love it
but no: every day there are tears

пі дзетанька пі

можаш як і сто год таму
скочыць са стала, бінтавацца як найтужэй
з'есці пораху ці тоўчанага бурштыну
або фосфару,
каб потым доктар напісаў
што з вядомых яму 13 выпадкаў
усе 13 памерлі

засаджвай сябе цыбуляй
вырошчвай унутры фікусы і філадэндраны
торкай у сябе конскі волас, галіны, жалезныя стрыжні
памятаеш як у газавай камеры – раз і ўсё выйшла
так і ў ванне дзе нясцерпна сядзець ад кіпеню

але яна сядзіць
бо
сорам і вусціш заўсёды побач
угаворваюць патрываць
прапаноўваюць тысячы варыянтаў

pij dete pij

kot že pred sto leti lahko
skočiš z mize, se oviješ še tesneje
poješ še malo smodnika in zdrobljenega jantarja
ali pa fosforja,
da bi nato doktor napisal
da je od njemu znanih 13 primerov
vseh 13 umrlo

posadi si čebulo
vzgajaj fikuse in rododendrone
navijaj si konjsko žimo, veje, opilke
se spomniš plinske celice – ko si končno stopila ven
kot v kopeli kjer je neznosno sedeti zaradi pare

vendar ona sedi
namreč
vedno gleda na sram in grozo
prigovarja da zdržimo
predlaga tisoč možnosti

drink, my girl, drink

or like a hundred years ago you could
jump from the table, bind your stomach as tightly
as possible
eat gunpowder or crushed amber or phosphorus
so that later a doctor will write
that of the 13 cases he knew
all 13 died

plant yourself with onions
grow fig trees or philodendrons inside
poke yourself with horsehair, branches, iron rods
do you remember what happened in the gas
chambers – how it all came out at once
it's like this in the bathtub where the boiling water
makes it unbearable to sit

but still she sits
because
shame and despair are always close by
talk her into patience
suggest a thousand options

з якіх 999 несумяшчальны з жыццём
але сумяшчальныя з годнасцю
выдуманай
тамі самымі сорамам і вусцішу

od katerih jih je 999 nezdržljivih z življenjem
toda združljivih s položajem
umišljenim
z istim sramom in grozo

999 of which are incompatible with life
though compatible with the honour
invented by
this shame, this despair

Translated by Annie Rutherford

Змест

<i>спраўджваю фіялку</i>	4
<i>аднойчы я сустрэла мужчыну</i>	8
<i>ён набыў ёй сукенку</i>	12
<i>чорная яблыня</i>	16
<i>раніца пачынаецца з перакладу імёнаў</i>	26

Vsebina

<i>gledam vijolico</i>	5
<i>nekoč sem srečala moškega</i>	9
<i>kupil ji je obleko</i>	13
<i>črna jablana</i>	17
<i>jutro se začne s prevodom imen</i>	27

Contents

<i>checking violet</i>	5
<i>I once met a man</i>	9
<i>he bought her a dress</i>	13
<i>black apple tree</i>	17
<i>the morning starts with the translation of names</i>	27

Volha Hapeyeva

(1982, Belorusija) nagrajena pesnica, piše poezijo, prozo in drame, občasno pa tudi knjige za otroke. Njena dela so prevedena v številne jezike. Sodelovala je na mnogih literarnih festivalih in konferencah po vsem svetu in je prejemnica različnih mednarodnih rezidenčnih štipendij, med drugim štipendije Pisateljica mesta Gradec v letu 2019/2020. Kot ustvarjalka avdio-vizualnih predstav sodeluje z ustvarjalci elektronske glasbe in vizualnimi umetniki. Je članica beloruskega centra PEN in Društva beloruskih pisateljev, ima pa tudi doktorat iz jezikoslovja.

(1982, Belarus) is an award-winning poet. She writes poetry, prose, and drama, as well as books for children. Her works have been translated into several languages. Hapeyeva has participated in numerous literary festivals and conferences all over the world, and she was the recipient of international residency scholarships. In 2019/20 Volha was awarded the »Writer of the City of Graz« scholarship. She collaborates with electronic musicians and visual artists to create audio-visual performances. Hapeyeva is a member of the Belarusian PEN Centre and the Belarusian Writers' Union. She also holds a PhD in linguistics.